

**Izvješće o izvršenju Plana djelovanja Grada Zagreba
u području prirodnih nepogoda za 2024.**

Zagreb, veljača 2025.

I. UVOD

Temeljem članka 18. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (Narodne novine 16/19, u daljnjem tekstu: Zakon) Gradska skupština Grada Zagreba do 30. studenoga tekuće godine donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određivanja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Planom djelovanja definiraju se kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, upis u Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Temeljem članka 18. stavka 2. Zakona, Plan djelovanja sadržava:

- popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode,
- procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva,
- sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Gradska skupština Grada Zagreba je na 29. sjednici od 12. prosinca 2023. donijela Plan djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2024. (Službeni glasnik Grada Zagreba 42/23).

Pravni temelj za izradu Izvješća o izvršenju Plana djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2024. je članak 18. stavak 3. Zakona kojim je propisano da gradonačelnik Grada Zagreba, Gradskoj skupštini Grada Zagreba, do 31. ožujka tekuće godine dostavlja izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

II. PRIRODNE NEPOGODE

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

- potres,
- olujni i orkanski vjetar,
- požar,
- poplava,
- suša,
- tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom,
- mraz,
- izvanredno velika visina snijega,
- snježni nanos i lavina,
- nagomilavanje leda na vodotocima,
- klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,

- druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite. Skupine dobara za koje se utvrđuje šteta: građevine, oprema, zemljište, dugogodišnji nasadi, šume, stoka, obrtna sredstva, ostala sredstva i dobra.

Prirodna nepogoda proglašava se ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20 % vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30 % prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30 %. Ispunjenje uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba).

III. MJERE UBLAŽAVANJA I UKLANJANJA IZRAVNIH POSLJEDICA PRIRODNE NEPOGODE

Sukladno Planu djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2024. pod pojmom mjere smatraju se sva djelovanja Grada Zagreba vezana za sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje, odnosno o njihovim posljedicama. Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera, u ovom dijelu moguće je provesti:

- preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode,
- mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode obuhvaćaju: saniranje postojećih klizišta, uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprečavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i slično.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode - pružanje prve pomoći unesrećenima ako ih je bilo, čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično, uklanjanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova te sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja. Ove mjere provode se organizirano na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini sukladno pravima i obvezama sudionika. S ciljem pravodobnog i učinkovitog ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica, procjena štete od ekstremnih prirodnih uvjeta u pravilu se obavlja odmah ili u najkraćem roku.

IV. IZVJEŠĆE O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA I MJERAMA U 2024.

Tijekom 2024. godine težilo se jačanju kapaciteta postrojbi civilne zaštite Grada Zagreba. Povećan je broj pripadnika u postrojbama civilne zaštite opće namjene, a dio pripadnika operativnih snaga opremljen je osobnom zaštitnom opremom i specijaliziranom opremom za

spašavanje iz dubina i visina, čime su dodatno unaprijeđene sposobnosti za odgovor na izvanredne situacije. Ukupno je održano 11 sastanaka na razinama gradskih četvrti Grada Zagreba na kojima su članovima Stožera civilne zaštite svih 17 gradskih četvrti Grada Zagreba prezentirani planski dokumenti i priručnici iz područja civilne zaštite.

Radi razvoja i učinkovitog funkcioniranja sustava civilne zaštite s posebnim naglaskom na uvježbavanje, edukaciju i podizanje svijesti javnosti o rizicima, na Jarunu je u ožujku održana manifestacija „Zajedno za otporniji Zagreb“ kojom je obilježen Međunarodni dan civilne zaštite, a na kojoj je osim predstavnika svih operativnih snaga prisustvovao i veliki broj građana. U Sesvetama je sredinom lipnja organizirana manifestacija pod nazivom "Zagreb, siguran za tebe – sigurniji s tobom" gdje je osim promocije sustava civilne zaštite, 30-ak pripadnika civilne zaštite opće namjene gradske četvrti Sesvete, obnavljalo teoretska znanja te prolazilo i praktični dio obuke. U rujnu je na Jarunu održana manifestacija na kojoj su građanima prezentirane tehnike pružanja prve pomoći i oživljavanja, predstavljeni su modeli potresa, poplava i erozija tla, građani su imali pristup simulatoru sudara i prevrtanja, a timovi s potražnim psima su predstavili način i tehnike rada. Tijekom 2024. godine održane su dvije vježbe civilne zaštite. Terenska vježba „Povjerenik civilne zaštite 2024.“, održana u Središću, bila je usmjerena na utvrđivanje procedura te jačanje suradnje i koordinacije operativnih snaga i povjerenika civilne zaštite. Vježba je pokazala spremnost sustava civilne zaštite Grada Zagreba za odgovor na velike požare i radiološke izvanredne događaje. Druga vježba, „ESUPP HT 2024.“, održana je u Draškovićevoj ulici (Hrvatski Telekom d.d.) i simulirala je reakciju na potres te požar kao njegovu posljedicu. Cilj je bio provjeriti učinkovitost postupaka, spremnost resursa i koordinaciju službi tijekom evakuacije većeg broja ljudi.

Uslijed nevremena koje je zadesilo Grad Zagreb 19. i 21. srpnja 2023. godine, Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Odluku o novčanoj pomoći za sanaciju oštećenja nastalih na imovini uslijed nevremena na području Grada Zagreba 19. i 21. srpnja 2023. (Službeni glasnik Grada Zagreba 32/23). Odlukom su se utvrdili uvjeti i način dodjele novčane pomoći za sanaciju oštećenja nastalih na imovini uslijed navedenih nevremena, a koju će Grad Zagreb isplatiti prijaviteljima štete na imovini - fizičkim osobama. Tijekom 2024. godine odobreno je 2.470 novčanih pomoći u ukupnom iznosu od 2.621.814,01 EUR.

Gradska skupština Grada Zagreba je na 38. sjednici od 7. studenog 2024. godine donijela Plan djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu.

U izvještajnom razdoblju, na području Grada Zagreba u 2024. nisu bili ispunjeni uvjeti za proglašenje prirodne nepogode stoga nije ni proglašena prirodna nepogoda niti su provedene mjere ublažavanja i uklanjanja posljedica prirodnih nepogoda sukladno Zakonu. Shodno navedenom, nisu dodijeljena sredstva za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda. Isto tako, u izvještajnom razdoblju nisu dodijeljena sredstva žurne pomoći iz državnog proračuna ni iz proračuna Grada Zagreba.